

Sürdürülebilir Turizmde Yerli Halkın Yer Bağlılığı Tutumunun İkamet Etme Süresi ve Cinsiyet Bakımından Değerlendirilmesi: Edirne Örneği

Çiğdem UNURLU¹

Özet

Yer temelli bir olgu olan turizmde yerli halk-turist etkileşimi kaçınılmazdır. Destinasyondaki sosyo-kültürel çekicilikleri yaratan ve destinasyonun asıl sahibi olan yerli halk, sürdürülebilir turizmin baş aktörüdür. Bir destinasyonda sürdürülebilir turizm anlayışını geliştirmek için o destinasyondaki yerli halkın tutum ve davranışlarını anlamak gerekmektedir. Destinasyondaki doğal, kültürel ve sosyolojik kaynakları gelecek nesillere aktaracak olan yine yerli halkın kendisidir. Yerli halkın yer bağlılığı tutumu ise yerli halkın ikamet edilen yere yönelik duygusal, psikolojik yönelimini ve yer ile olan uyumunu ifade etmektedir. Yerli halkın turizme yönelik tutumunu şekillendiren yer bağlılığı tutumu, cinsiyet ve ikamet etme süresi bakımından farklılaşmaktadır. Edirne’de yaşayan yerli halkın yer bağlılığı tutumunun oluşup oluşmadığını, bu tutumun ikamet etme süresi bakımından, cinsiyet bakımından ve kadın ile erkeklerin ikamet etme süreleri bakımından farklılaşıp farklılaşmadığını test etme amacıyla olan bu çalışma sonucunda, ikamet etme süresi arttıkça yerli halkın yer bağlılığı tutumunun arttığı ve erkeklerin yer bağlılığı tutumlarının kadınlarınkine kıyasla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Sürdürülebilir Turizm, Yer Bağlılığı, İkamet Etme Süresi

Jel Kodu: Z31, Z32, Z39

The Evaluation of Residents’ Place Attachment Attitudes in terms of Length of Residency and Gender in Sustainable Tourism: The Example of Edirne

Abstract

In tourism that is place based phenomenon, residents-tourists interactions is inevitable. Residents, creating socio-cultural attractions in the destination and being actual owner of the destination, are the main actors of sustainable tourism. Also, it is residents themselves carrying natural, cultural and sociological resources of the destination into future generations. On the other hand, residents’ place attachment attitudes express the residents’ emotional and psychological orientation towards the place they live. In other words, it is pointed out residents-place harmony. Residents’ place attachment attitudes shaping attitudes towards tourism vary in regards to gender and residents’ length of residency in that place. As a result of this study aiming to test whether residents living in Edirne have a place attachment attitude, whether this attitude differs in regards to length of residency, gender with men and women’ length of residency, it was concluded that the residents place attachment attitudes became stronger in time and men’ place attachment attitudes are higher than the woman’ attitudes.

Keywords: Sustainable Tourism, Place Attachment, Length of Residency

Jel Codes: Z31, Z32, Z39

ATIF ÖNERİSİ (APA): Unurlu, Ç. (2022). Sürdürülebilir Turizmde Yerli Halkın Yer Bağlılığı Tutumunun İkamet Etme Süresi ve Cinsiyet Bakımından Değerlendirilmesi: Edirne Örneği. *İzmir İktisat Dergisi*. 37(4). 913-928. Doi:10.24988/ije.1019926

¹Doç. Dr., Trakya Üniversitesi/ Edirne Sosyal Bilimler M.Y.O., Merkez/Edirne, Türkiye

EMAIL: cigdemunurlu@trakya.edu.tr, **ORCID:**0000-0001-5653-6013

1. GİRİŞ

Kavram olarak sürdürülebilirlik 1970'lere kadar uzanmaktadır (Mercan, 2010). Özünde kaynakların sonsuz ve sınırsız olmadığı varsayımına dayanan bu yaklaşım, doğal ve sosyo-kültürel tüm kaynakların tükenişinin önüne geçmek ve mevcut kaynakları gelecek nesillere aktarabilmek için gerçekleştirilen tüm çabalar olarak nitelendirilmektedir. Kitle turizmine tepki olarak ortaya çıkan sürdürülebilir turizm, turizm sektörünün doğal, kültürel ve sosyal çevre üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılarak, kaynakların optimize edilmeye çalışıldığı bir anlayışı benimsemektedir (Dağlı, 2018). Bramwell ve Lane (1993) ise sürdürülebilir turizmi yerli halk, turist ve çevre bağlamında karmaşık ilişkiler ile ortaya çıkan stresin, gerginliğin, anlaşmazlığın, uyuşmazlığın ve sürtüşmenin azaltılmasını hedefleyen bir yaklaşım olarak nitelendirilmektedirler. En genel anlamda sürdürülebilir turizm, toplumlar için uzun dönemde ekolojik yapının korunmasını, ekonomik yeterliliği, sosyal ve kültürel unsurların devamlılığını sağlayan turizm stratejileri bütünüdür. Sürdürülebilir turizm yerel toplumların geleneklerini korumayı, yaşam standardını arttırmayı, onların kültürel ve sosyal mirasını çoğaltmayı ilke edinir (Ayaş, 2007). Özetle bu yaklaşım doğal, sosyal ve kültürel kaynakların turizmin gelişiminden olumsuz etkilenmesini engellemek, kaynakların kullanımında optimum dengeyi korumak ve böylece mevcut kaynakları gelecek nesillere taşınmasını sağlama amacındadır (Mercan, 2010). Yer bağlılığı ise insanların bir yerle ilgili tüm fonksiyonel bağlarını açıklayan bir yaklaşımdır. Disiplinler arası bir konu olan yer bağlılığı, sosyoloji, sosyal ekoloji, kentsel planlama, mimarlık ve turizm gibi farklı birçok alan ile ilişkilidir (Altman ve Low, 1992). Söz konusu yerin, o yerde ikamet edenlerin ihtiyaçlarını karşılaması ve hedeflerine ulaşmalarında kolaylık sağlaması, bireyi o yere bağlamakta ve o yeri bireyin kimliğinin bir parçası haline getirmektedir (Anton ve Lawrence, 2016). Bireyin bir yerde bulunma süresi ile birlikte, o yer birey için anlam kazanmakta ve o yere yönelik bağlılık tutumu güçlenmektedir (Bandenburg ve Carroll, 1995; Hay, 1998; Cantrill ve Seneca, 2000). Mitchell, Force, Carroll and McLaughlin (1993) ise 15 yıldan uzun bir süre ile bir yerde bulunan bireylerin yer bağlılığı tutumunun daha güçlü olduğunu belirtmişlerdir. Bu süre zarfında birey bulunduğu yerin doğal, sosyal ve kültürel değerlerini daha çok benimsemekte ve daha güçlü sosyal bağlar kurmaktadır. Özetle, yer bağlılığı birey ile yer arasındaki uyumu ifade etmektedir. Yerli halkın yaşadığı yere yönelik psikolojik yönelimi olarak nitelendirilen yer bağlılığı tutumu, yerli halkın yaşadığı yerin doğal, kültürel ve sosyal değerlerini daha çok benimsemesine, bu kaynakları korumak ve geliştirmek için daha çok çaba sarf etmesine neden olmaktadır. Nitekim McCool ve Martin (1994) bireylerin yaşadığı yere olan bağlılıklarının o yerde turizmin gelişimine yönelik algıyı etkileyebileceğini belirtmişlerdir. Sheldon ve Var (1984) ise bireyin bir yerde ikamet etme süresini bir bağlanma ölçütü olarak nitelendirmekte ve daha uzun süre ikamet edenlerin daha kısa süre ikamet edenlere kıyasla turizmin sosyo-kültürel etkilerine karşı daha hassas olduklarını belirtmektedirler. Um ve Crompton (1987) ise bireyin ikamet etme süresinin ve doğum yerinin yer bağlılığını etkilediği öne sürmüşlerdir. Destinasyondaki turistik çekiciliklerin önemli bir kısmını üreten ve bu çekicilikleri gelecek nesillere aktaracak olan yerli halkın kendisidir. Bu bakımdan yerli halk turistik etkileşimlerdeki en kırılgan paydaştır. Yerli halkın turizme yönelik tutumu ise sürdürülebilir turizmde kilit öneme sahiptir (Choi and Sirakaya, 2005). Turizmin sürdürülebilirliğinde en temel paydaş olan yerli halkın yer bağlılığı tutumu ise yerli halkın ikamet ettiği yere yönelik duygusal, psikolojik yönelimini ifade etmekte ve yerli halkın turizme yönelik algılarını şekillendirmektedir (Eusébio, C., Vieira, A. L. and Lima, 2018). Diğer taraftan apartman, mahalle, kasaba, şehir, ülke gibi farklı ölçeklerde (büyüklük) araştırılan bu kavram bu çalışmada şehir ölçeğinde araştırılmıştır. Yer ile ilişkili duygusal bağlar, bireyi o mekâna bağlamakta, o yerin kaynaklarını koruyup geliştirmek konusunda bireyi teşvik etmektedir. Diğer bir ifade ile belirli bir düzeyde yer bağlılığı tutumu oluşmuş bireyler buldukları mekânı koruyup geliştirme konusunda daha istekli olmaktadır (Manzo ve Perkins, 2006). Yer bağlılığı yerin yalnızca fiziki kaynaklarına değil; o mekandaki sosyal bağlara da atıf yapan bir tutumdur. Yerli halkın turizme ve turistlere yönelik bakış açısı ise bölgedeki turizmin geleceğini tayin etmektedir (Stylidis, D. (2018).

Yer bağlılığı tutumu turizmde ve pek çok disiplinde araştırılmış bir konu olmasına rağmen, bu çalışmanın Covid-19 pandemisi sürecinde gerçekleştirilmiş olması ve kullanılan ölçeğin (Lewicka, 2008) yerli halkın yerin sahip olduğu kaynakları koruyup geliştirmek konusundaki tutumunu ve yer ile kurduğu duygusal bağı ölçmesi bakımından yer bağlılığı ile ilgili literatüre katkı sağlamaktadır. Bu bakımdan bu ölçek, yer bağlılığı tutumunu yerli halkın çevre yanlısı davranışlarını ölçmesi bakımından tercih edilmiştir. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı (1) Edirne’de yaşayan yerli halkın yer bağlılığı tutumunun oluşup olmadığını, (2) yerli halkın yer bağlılığı tutumunun ikamet etme süresine göre farklılaşıp farklılaşmadığını, (3) yerli halkın yer bağlılığı tutumunun cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığını ve (4) yer bağlılığı tutumunun kadın ve erkeklerin ikamet etme sürelerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını test etmektir. Elde edilen sonuçların başta destinasyon yönetim örgütlerine, yerel yönetimlere ve turizm sektörüne katkı sağlaması amaçlanmakta ve bu sonuçların turizmle ilgili plan ve politikaların oluşturulurken göz önünde bulundurulması önerilmektedir.

1.1. Yer Bağlılığı

Yer, çeşitli aktivitelerin yapılabildiği belirli bir konum olarak tanımlanmaktadır (Karaçor, 2012). Arslan (2009) yeri yalnızca fiziki bir mekân olarak değil; aynı zamanda psikolojik ve sosyolojik etkileşimli bir kavram olarak nitelendirmektedir. İnsan yaşamı bir çevre içinde gerçekleşmektedir. Bu bağlamda yer, insan yaşamını çerçeveleyen fiziksel, psikolojik ve sosyolojik süreçlerin bileşimidir. Yere bağlılık ise, bireyin belirli bir mekânda gerçekleşen deneyimleri sonucunda o yere yüklemiş olduğu anlamlardan oluşmaktadır (Lewicka, 2008). Bireyin yaşadığı yere yönelik duygusal bağ geliştirmesi, bireye güven vermektedir. Yer bağlılığı bireyin fiziki mekân bazında psikolojik süreçlerini ifade eden bir kavramdır. Scannell & Gifford (2010) yer bağlılığının birey-süreç ve yer olmak üzere üç boyutlu bir yapıdan oluştuğunu öne sürmüşlerdir. Birey bazında yer bağlılığında, bireyi o yere bağlayan anlamlar ve sembolik değerler ele alınmaktadır. Yerin birey için ifade ettiği anlamlar bu boyutta değerlendirilmektedir. İkinci boyutta ise bireyin yer ile etkileşimi sonucu ortaya çıkan algısı, davranışları gibi psikolojik süreçleri ele alınmaktadır. Yer bağlılığının üçüncü boyutu ise yerin fizyolojik doğası ile ilgilidir. Yerin fizyolojik karakteri bu boyutta ele alınmaktadır (Karaçor, 2012; Güler, 2019). Kentteki kamusal ve sosyal olanaklar ve nüfus yoğunluğu gibi kriterler yer bağlılığını etkileyen diğer kriterler arasında yer almaktadır (Karaçor, 2012; Güler, 2019). Özetle yere bağlılık, insan ve çevre ilişkilerini anlamaya çalışan bir kavram olmakla birlikte; insan belleğindeki yere ilişkin anı ve tecrübeler yere bağlılığı şekillendirmektedir.

Zaman ve mekân varlığın öncülleridir. Bir nesnenin varlığından söz edebilmek için öncelikle zamanın ve mekânın var olması gerekmektedir. Bir varlık olan birey için de durum aynıdır. 1960’lı yıllardan bu yana farklı disiplinlerce sıklıkla araştırılan yer bağlılığı, bireyin mekânla ilişkisini sorgulayan ve bireyin içinde var olduğu çevreyle etkileşimini inceleyen bir kavramdır (Göregenli, Karakuş, Kösten ve Umuroğlu, 2017; Ayberk, 2019). Yere bağlılık bireyde istikrarlı bir benlik duygusu yaratmakta (Twigger-Ross&Uzzel, 1996) ve bireyin hayatından daha çok memnun olmasına katkı sağlamaktadır (Lewicka, 2008). Yer bağlılığı eylemsel yönü olan bir tutumdur. Bu tutum bireyin yaşadığı yeri korumasında önemli bir rol oynamaktadır (Kyle, Graefe, Manning & Bacon, 2004; Stedman, 2002). Bu tutum bireyin yaşadığı yerin doğal kaynaklarını korumaları konusunda daha çok teşvik etmekte (Lewicka, 2011) ve bireyin çevreye karşı sorumlu davranışlar sergilemesine katkı sağlamaktadır (Scannell & Gifford, 2010a). Bu bakımdan bir bölgede turizmin gelişimi için yerli halkın desteğinin sağlanması son derece önemlidir. Nitekim turizm bölgede sosyal, çevresel ve ekonomik bozulmalara neden olabilmektedir (Lankford ve Hovard, 1994; Ko ve Stewart ve 2002). Bu bozulmalar ise en çok yerli halkı etkilemekle birlikte; bu doğrultuda yerli halkın turistlere yönelik negatif tutumu söz konusu olabilmektedir (Dyer vd., 2007). Harrill (2004), Gursoy ve Rutherford (2004), Altıntaş (2010), yerel yönetimlerin ve karar vericilerin, turizmin bölgedeki yaşam kalitesini arttıracak şekilde planlanması gerektiğini ve böylece yerli halk-turist etkileşimindeki olası çatışmaların en aza indirilebileceğini belirtmiştir. Gursoy ve Rutherford (2004) ise turizmin maliyetleri faydalarını

aşmadığı sürece, yerli halkın turistlere yönelik pozitif bir tutum benimseyeceklerini belirtmişlerdir. Roney (2011) ise bölgede turizmin gelişiminin hangi evresinde olduğunun yerli halkın tutumunu şekillendirdiğini belirtmiştir. Bu bakımdan yerli halkın turizme ve turistlere bakış açılarını değerlendiren teorik yapıların anlaşılması gerekmektedir. Örneğin Doxey'in (1975) rahatsızlık indeksi modelinde, turizmin gelişimine paralel olarak, yerel halkın turistlere karşı davranışlarında birtakım olumsuzluklar olacağını belirtmiştir. Bu modelde coşku (euphoria), ilgisizlik (apathy), rahatsızlık (annoyance) ve düşmanlık (antagonism) olmak üzere dört tür tutum vardır (Roney, 2011). Özetle destinasyonda turizmin gelişiminin hangi evresinde olduğuna bağlı olarak yerli halkın turizme ve turistlere yönelik tutumları farklılaşmaktadır. Sürdürülebilir turizm ise destinasyondaki sosyo-kültürel-çevresel ve doğal kaynakların korunması ve gelecek nesillere aktarılması ile ilgili bir yaklaşımdır. Bu anlamda bu çalışmada yerli halkın yer bağlılığı tutumu destinasyonda sürdürülebilir turizmin geleceğini de tayin edecektir.

2. ARAŞTIRMA TASARIMI VE ARAŞTIRMA MODELİ

Araştırmanın evrenini Edirne merkezde yaşayan yerli halk oluşturmaktadır. 2020'de gerçekleştirilen bu çalışma için 2019 yılı Edirne nüfusu baz alınmıştır. 2019 Edirne nüfusu ise 413.903'tür (Nufusu, 2021). Yerli halkın yer bağlılığı tutumlarının cinsiyet ve ikamet etme süresi bakımından tespit edilmesi amacıyla düzenlenen bu araştırmada veri toplama aracı olarak elektronik anket ve yüz yüze anket yöntemi kullanılmış ve anketlerin yapılmasında Edirne'de ikamet eden öğrencilerden yardım alınmıştır. Elektronik ortamda oluşturulan soru formu hem mail yoluyla hem de sosyal medya üzerinden katılımcılara gönderilmiştir. Katılımcıların Edirne'de ikamet ettiklerini garanti etmek için soru formunda katılımcıların Edirne'de ikamet edip etmediklerine yönelik bir kontrol sorusu sorulmuş, Edirne merkezde ikamet etmeyen katılımcılar araştırmaya dahil edilmemiştir. Araştırma kapsamında basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılarak 858 analiz edilebilir veri toplanmıştır. Ankete katılan katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin veriler ise Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: Demografik Veriler

Değişkenler	Frekans	%	
Cinsiyet	Kadın	433	50,5
	Erkek	425	49,5
	Toplam	858	100,0
Yaş	20 ve altı	260	29
	21-30 arası	415	47
	31 ve üstü	210	24
	Toplam	858	100,0
Meslek	Kamu sektörü	59	6,9
	Özel sektör	136	15,9
	Serbest meslek	51	5,9
	Emekli	8	,9
	Çalışmayanlar	150	17,5
	Diğer *	454	52,9
	Toplam	858	100,0
Eğitim	İlk Öğretim	211	24,6
	Orta Öğretim	380	44,3
	Lise	200	23,3
	Üniversite	67	7,8
	Toplam	858	100,0
İkamet Etme Süresi (yıl)	1-9	227	26,5
	10-19	207	24,1
	20-29	220	25,6
	30 ve üzeri	204	23,8
	Toplam	858	100

* Ev hanımı, öğrenci, çocuk bakıcısı, hizmet işletmelerinde çalışanlar

5'li Likert derecelendirmesine uygun olarak hazırlanan soru formunda 1 “kesinlikle katılmıyorum’u” 5 ise “kesinlikle katılıyorum’u” temsil etmektedir. Yerli halkın yer bağlılığı tutumunu ölçmek için Lewicka (2008; 2010; 2011) tarafından geliştirilen ve 12 sorudan oluşan yer bağlılığı ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin Türkçe versiyonu Kocaoğlu (2019)’nun çalışmasından alınmış ve 50 kişilik bir pilot uygulama yapılmıştır. Bu uygulama ile soru formunda yer alan soruların anlaşılabilirliği ve yanıtlanabilirliği test edilmiştir. Elde edilen verilere yapılan güvenilirlik testi sonucu ise Cronbach Alfa katsayısı 0,932 olarak tespit edilmiştir. Güvenirlik testi sonucu 1’e ne kadar yakın ise, ölçüm o kadar güvenilirdir (Kalaycı, 2008). Bu ölçümlerden sonra veri toplama işlemine devam edilmiştir. Bandenburg ve Carroll (1995), Hay (1998), Cantrill ve Seneca (2000), Kiteyama ve Markus (1994) bireyin bir yerde bulunma süresi ile o yerin birey için ifade ettiği anlam arasında anlamlı bir ilişki olduğunu belirtmişlerdir. Kiteyama ve Markus (1994) ise söz konusu yerin ayırt edici özelliklerinin ve bireyin o yerde bulunma süresinin yer bağlılığı tutumunu güçlendirdiğini öne sürmüşlerdir. Mitchell vd. (1993) ise yapmış olduğu çalışma ile bir yerde 15 yıldan az ve 15 yıldan fazla bir süreyle bulunanların yer bağlılığı tutumunda önemli farklılıklar olduğunu tespit etmişlerdir. 15 yıldan daha az bir süre için bulunanlar söz konusu yerin doğasını, çevresini ve ayırt edici niteliklerini önemsemekte; 15 yıldan daha uzun bir süre için bulunanlar ise söz konusu yerdeki güçlü sosyal bağlarını çok daha fazla önemsemektedirler. Tüm bu açıklamalar ise yer bağlılığı tutumunun ikamet süresine göre farklılaştığına işaret etmektedir.

H1: Yerli halkın yer bağlılığı tutumu ikamet etme süresine göre farklılaşmaktadır.

Hidalgo ve Hernandez (2001), Rollero ve De Picolli (2010) cinsiyetin yer bağlılığı tutumunda önemli bir role sahip olduğunu ve yer bağlılığının yer memnuniyeti üzerinde düzenleyicilik etkisi olduğunu tespit etmişlerdir. Lin, Huang, Lin, Chang, Ko and Chang (2012) ise erkeklerin yer bağlılıkları tutumlarını kadınlara kıyasla daha güçlü olduğunu belirtmişlerdir. Cubo ve Hummon (1993) ise cinsiyetin küçük yerleşim yerlerinde yer kimliğini tahmin etmek için önemli bir değişken olduğunu belirtmişlerdir. Mesch ve Manor (1998) kadınların yere duygusal olarak bağlandıklarını; Tartaglia (2006) ve Pretty, Chipuer and Bramston (2003) ise kadınların sosyal bağlarının erkeklerinkinden daha güçlü olduğunu belirtmişlerdir. Nunkoo ve Gursoy, (2012), Ramkissoon ve Nunkoo (2012) ile Ramkissoon, Smith and Weiler (2013) (2013) da cinsiyetin yer bağlılığı tutumu üzerindeki etkisi hakkında daha fazla araştırma yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Tüm bu açıklamalar ise cinsiyet ile yer bağlılığı arasında anlamlı bir ilişki olduğuna işaret etmektedir.

H2: Yerli halkın yer bağlılığı tutumu cinsiyete göre farklılaşmaktadır.

H3: Yer bağlılığı tutumu kadın ve erkeklerin ikamet etme sürelerine göre farklılaşmaktadır.

3. ANALİZ VE BULGULAR

Elde edilen veriler sosyal bilimler için geliştirilmiş istatistik paket programı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde öncelikle keşfedici faktör analizi yapılmış sonrasında ise hipotezlerin testi için Tek Yönlü Varyans analizi ve Bağımsız Örneklem T testi yapılmıştır. Analizler yapılmadan önce veri setinin normal dağılıp dağılmadığı Kolmogorow-Smirnov Testi ile test edilmiş ve test sonucunda veri setinin normal dağıldığı ($p=0,761$; $p>0,05$) sonucuna ulaşılmıştır. İkamet etme süresi bakımından yerli halk 5 gruba ayrılmıştır. Bu gruplandırma soru formu düzenlenmesi aşamasında yapılmıştır. Veri setinin normal dağılımı yine Kolmogorow-Smirnov Testi ile test edildikten sonra faktör analizi yapılmış ve ölçeğin geçerlilik ve güvenilirliği test edilmiştir. Tablo 2’de ölçekte yer alan ifadelerin standart katsayılarına, ortalama varyanslarına ve Cronbach Alpha değerine yer verilmiştir. Ölçeğin güvenilirliğine işaret eden Cronbach Alpha değeri, 1’e ne kadar yakın ise ölçek o kadar güvenilirdir (Kalaycı, 2008). Ölçeğin Cronbach Alpha değeri ise ,862’dir. Bu değer ise ölçeğin yüksek güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir.

858 katılımcıdan oluşan örneklem büyüklüğünün faktör analizi için uygunluğu Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi ile ölçülmüştür. Test sonucunda veri setinin KMO değeri ,873 olarak tespit edilmiştir. Bu

değer ise veri setinin faktör analizi için iyi düzeyde uygun olduğuna işaret etmektedir (Kalaycı, 2010:327). Ölçekte yer alan ifadelerin birbirleri ile ilişkili olup olmadığını değerlendiren Bartlett testi ise ($\chi^2=2133,430$; $df=125$; $p=0,000$; $p<0,05$) anlamlı bulunmuştur. Tüm bu açıklamalar veri setinin faktör analizi için uygun olduğuna işaret etmektedir. Diğer taraftan, açımlayıcı faktör analizinde ise ortak varyansı. 50'den düşük olan ifadeler analizden çıkarılmıştır. Çıkarılan ifadeler ise şöyledir: "Burayı çok iyi bilirim; birisi burayı eleştirdiğinde savunmaya geçerim, burada kendimi güvende hissedirim; burada olup bitenlerde hiçbir etkim olmaz, kendimi buraya kök salmış hissediyorum". Tek boyutlu olan yer bağlılığı ölçeği için yapılan faktör analizi neticesinde ölçekte yer alan ifadelerin, yer bağlılığındaki değişkenliğin %51'ini açıkladığı tespit edilmiştir. Ölçeğin ortalama açıklanan varyansı (AVE) ise .604 olarak tespit edilmiştir. Yaşlıoğlu (2017) açıklanan varyansın %50'den fazla olması gerektiğini belirtmiş ve bu koşulun yakınsak geçerliliğin göstergesi olarak nitelendirmiştir. Tüm bu açıklamalar ise ölçeğin geçerliliğine işaret etmektedir.

Tablo 2: Ölçeğin Geçerlilik ve Güvenirliliğinin Testi

Değişkenler	Std. Katsayı	Ortalamalar	Std. Hata	Açıklanan Ortak Varyans	Cronbach Alpha
Yer Bağlılığı				.604	.862
Uzakta olduğumda burayı özlüyorum.	,861	3,92	1,070		
Bu yeri bir parçam olarak görüyorum.	,817	3,74	1,247		
Bu yer ile kıvanç duyuyorum.	,776	3,63	1,216		
Bu yeri sevmiyorum. (-)	,752	3,54	1,153		
Buradan memnuniyetle ayrılıyorum. (-)	,733	3,48	1,213		
Buradan taşınmak istemem.	,716	3,45	1,155		

Ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik testinden sonra ise ikamet etme süresi (H1), cinsiyet (H2) ile kadın ve erkeklerin ikamet etme süreleri bakımından (H3) yerli halkın yer bağlılığı tutumunda gruplar arasında farklılaşma olup olmadığını test etmek için Tek Yönlü Varyans Analizi ile Bağımsız Örneklem T testi yapılmış ve böylece hipotezler test edilmiştir.

Tablo 3: Çoklu Karşılaştırma Tablosu

Değişken	İkamet Etme Süresi		Ortalamalar Arasındaki Fark	Standart Hata	P Değeri	ANOVA	
						F Değeri	P Değeri
1. İkamet Etme Süresi Bakımından Yer Bağlılığı						2,634	,023
	1-9	30 ve üzeri	-,46043457*	,09639607	,002		
	10-19	30 ve üzeri	-,47477183*	,09857558	,007		
	20-29	30 ve üzeri	-,46769285*	,09711923	,018		
2. Erkeklerin İkamet Etme Süresi Bakımından Yer Bağlılığı						3,825	,021
	1-9	30 ve üzeri	-,50509990*	,13088844	,000		
	10-19	30 ve üzeri	-,70555546*	,13841540	,001		
3. Kadınların İkamet Etme Süresi Bakımından Yer Bağlılığı						3,218	,005
	20-29	30 ve üzeri	-,62724926*	,14244807	,011		

Tablo 3'te ikamet etme süreleri bakımından, erkeklerin ikamet etme süreleri bakımından ve kadınların ikamet etme süreleri bakımından yer bağlılığı tutumlarında bir farklılaşma olup olmadığına ilişkin yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi sonuçlarına yer verilmiştir.

1. Öncelikle ikamet sürelerine göre yer bağlılığı tutumunda bir farklılaşma olup olmadığına bakılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda F değerinin (2,634) anlamlı olduğu ($p=0,023$; $p<0,05$) tespit edilmiştir. Varyanslar homojen dağıldığı için ($p=0,060$; $p>0,05$) ve hangi gruplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olduğunu anlamak için post hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonucuna göre ikamet etme süresi 1-9 yıl olanların 30 yıl ve üzeri olanlara göre ($p=0,002$; $p<0,05$); ikamet etme süresi 10-19 yıl olanların 30 yıl ve üzeri olanlara göre ($p=0,007$; $p<0,05$) ve ikamet etme süresi 20-29 yıl olanların 30 yıl ve üzeri olanlara göre ($p=0,018$; $p<0,05$) yer bağlılığı tutumu daha düşüktür. Sonuç itibarıyla ikamet etme süresi arttıkça yerli halkın yer bağlılığı tutumu artmaktadır. Tüm bu açıklamalar H1 hipotezinin doğruluğuna işaret etmektedir. Diğer bir deyişle ikamet etme süresi bakımından yer bağlılığı tutumu farklılaşmakta, ikamet etme süresi arttıkça yer bağlılığı tutumu güçlenmektedir.

2. Erkeklerin ikamet etme sürelerine göre yer bağlılığı tutumlarında bir farklılaşma olup olmadığını anlamak üzere yapılan varyans analizi sonucunda F değerinin anlamlı olduğu ($p=0,021$; $p<0,05$) tespit edilmiştir. Varyanslar homojen dağıldığı için ($p=0,297$; $p<0,05$) ve hangi gruplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olduğunu anlamak için parametrik post hoc testlerinden Tukey testi yapılmıştır. Test sonucunda ikamet etme süresi 1-9 yıl olanların 30 yıl ve üzeri olanlara kıyasla ($p=0,000$; $p<0,05$) ve ikamet etme süresi 10-19 yıl olanların 30 yıl ve üzeri olanlara kıyasla ($p=0,011$; $p<0,05$) yer bağlılığı tutumlarının daha düşük olduğu tespit edilmiştir.

3. Kadınların ikamet etme sürelerine göre yer bağlılığı tutumlarında bir farklılaşma olup olmadığını anlamak üzere yapılan varyans analizi sonucunda F değerinin anlamlı olduğu ($p=0,021$; $p<0,05$) tespit edilmiştir. Varyanslar homojen dağıldığı için ($p=0,107$; $p>0,05$) ve hangi gruplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olduğunu anlamak için parametrik post hoc testlerinden Tukey

testi yapılmıştır. Test sonucunda ikamet etme süresi 20-29 yıl olanların 30 yıl ve üzeri olanlara göre ($p=0,033$; $p<0,05$) yer bağlılığı tutumunun daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Tüm bu açıklamalar H3 hipotezinin doğruluğuna işaret etmektedir.

Tablo 4: Cinsiyetleri Bakımından Yerli Halkın Yer Bağlılığı Tutumu

Değişken	Cinsiyet	Gözlem Sayısı	Ortalamalar	Std. Sapma	Hata Ortalamaları	t	p
Yer Bağlılığı	Kadın	433	-,0563489	1,01135432	,04860259	-1,668	,036
	Erkek	425	,0574096	,98617635	,04783658		

Tablo 4'te cinsiyet bakımından yerli halkın yer bağlılığı tutumu değerlendirilmiştir. Cinsiyete göre yer bağlılığı tutumunun değişip değişmediğini anlamak için yapılan Bağımsız Örneklem T testi sonucunda, varyansların homojen olduğu ($p=0,428$; $p>0,05$) ve t testi istatistiğinin anlamlı olduğu ($p=0,036$; $p<0,05$) sonucuna ulaşılmıştır. Özetle H2 hipotezi desteklenmiştir. Diğer bir deyişle yer bağlılığı tutumu cinsiyet bakımından farklılaşmaktadır. Tabloya göre kadınların yer bağlılığı tutumlarının ortalaması $-,0563489 \pm 1,01135432$ iken; erkeklerin yer bağlılığı tutumlarının ortalaması $,0574096 \pm ,98617635$ 'dir. Diğer bir ifade ile kadınların yer bağlılığı tutumu erkeklerinkinden daha düşüktür.

4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bir destinasyonun sürdürülebilir bir şekilde büyümesini sağlamak için, destinasyondaki çekiciliklerin istikrarlı bir şekilde muhafaza edilmesi, bu bakımdan destinasyondaki tüm turistik çekiciliklerin sürekli olarak güçlendirilmesi ve optimize edilmesi gerekmektedir. Turizm yalnızca kar getirici ekonomik bir etkinlik olarak görülmemeli, sistemdeki tüm paydaşların kazanımları göz önünde bulundurulmalıdır. Turizmde, belirli bir çevre içerisinde yerli halk-turist etkileşimi kaçınılmazdır. Bu etkileşimde yerli halkın yer bağlılığı tutumu turistlere yönelik tutumu ve turizmin sürdürülebilirliğini etkilemektedir. Yerli halkın yer bağlılığı ise destinasyondaki değerlerin korunması ve sürdürülebilirliği açısından önem taşımaktadır. Bir destinasyonun asıl sahibi orada yaşayan yerli halktır. Yerli halk ise örf, adet, dil, din ve gastronomi gibi destinasyona ait sosyo-kültürel unsurların mimarıdır. Destinasyonu ayırt edici yapan ve destinasyona rekabet avantajı kazandıran bu çekiciliklerin sürdürülebilirliğinin sağlanması elzemdir. Bu bağlamda, yer bağlılığı destinasyonun rekabet avantajı elde etmesinde kritik bir öneme sahiptir. Yerli halkın yer bağlılığı tutumu ne kadar güçlendirilirse, destinasyonun sosyo-kültürel çekicilikleri o ölçüde muhafaza edilmiş olur. Destinasyonun çekiciliklerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması ise hem destinasyonun kapasitesini güçlendirecek hem de o destinasyonun toplumsal yapısı ve kaynakları optimize edilmiş olacak ve böylece bu çekiciliklerin gelecek nesillere aktarılması mümkün olacaktır. Korunmuş sosyo-kültürel çekicilikleri deneyimleme fırsatı bulan turistler ise kendi ülkelerinde destinasyonu çevrelere tavsiye edecekler ve böylece destinasyonun bedelsiz tanıtımı yapılmış olacaktır. Bu etkileşim ise destinasyona rekabet avantajı kazandıracaktır.

Yerli halkın yer bağlılığı tutumunun tespiti için yapılan analizler neticesinde, yer bağlılığı ölçeğinin ortalaması $3,62 \pm 1,23$ olarak tespit edilmiştir. Ölçekte yer alan ifadelerin her birinin ortalama değeri ise 4'ya yakındır. Bu değer ise Edirne'de yaşayan yerli halkın yer bağlılığı tutumunun yüksek olduğuna işaret etmektedir. Yer bağlılığı tutumu ikamet etme süresiyle birlikte güçlenmektedir. Nitekim literatürde yer bağlılığı ile ilgili yapılan pek çok çalışmada (Cheng ve Wu, 2015; Halpenny, 2006; Scannel ve Gifford, 2010; Price vd., 2018; Ayar, 2021) bu bilgiyi doğrular niteliktedir.

Yerli halkın bir yerde bulunma süresi ile yer bağlılığı arasında anlamlı bir ilişki olduğu ispat edilmiştir. Bu sonuç literatürdeki diğer araştırmalar ile tutarlılık göstermektedir (Mitchell vd., 1993;

Kiteyama ve Markus, 1994; Bandenburg ve Carroll, 1995; Hay, 1998; Cantrill ve Seneca, 2000; Lewicka, 2008; Jelley, 2013). Sonuç itibarıyla yere bağlılık ile o yerde bulunma süresi arasında güçlü bir korelasyon vardır. Analiz sonuçları da bu korelasyonu doğrular niteliktedir. Nitekim Edirne'de 31-40 yıl yaşayanların yer bağlılığı tutumu, 21-30 yıl yaşayanlara göre, 21-30 yıl yaşayanların yer bağlılığı tutumu 11-20 yıl yaşayanlara göre ve 11-20 yıl yaşayanların yer bağlılığı tutumu ise 1-10 yıl yaşayanlara göre daha yüksektir.

Cinsiyetleri bakımından yerli halkın yer bağlılığı tutumu ikamet etme süresiyle birlikte farklılaşmaktadır. Bu amaçla yapılan analiz neticesinde erkeklerin yer bağlılığı tutumunun kadınlara kıyasla daha güçlü olduğu ve bu tutumun ikamet etme süresiyle daha da güçlendiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç literatürdeki diğer çalışmalar ile (Cubo ve Hummon, 1993; Hidalgo ve Hernandez, 2001; Pretty vd.; 2003; Tartaglia, 2006; Rollero ve De Picolli, 2010; Lin vd., 2012; Jelley, 2013) tutarlılık göstermektedir. 1-10 yıl süreyle ikamet eden erkeklerin yer bağlılığı tutumu 31-40 yıl ve 41-50 yıl süreyle ikamet edenlere göre; 11-20 yıl süreyle ikamet eden erkeklerin yer bağlılığı tutumu 41-50 yıl ikamet edenlere göre daha düşüktür. Kadınların ikamet etme süresi bakımından yer bağlılığı tutumunda ise yalnızca bir grupta farklılaşma olduğu tespit edilmiştir. 21-30 yıl süreyle ikamet eden kadınların yer bağlılığı tutumu, 31-40 yıl süreyle ikamet edenlere göre daha düşüktür.

Cinsiyet ve ikamet süresi bakımından yer bağlılığı tutumu farklılaşmaktadır. Erkeklerin yer bağlılığı tutumu kadınlarınkinden daha yüksektir. Bu çerçevede, destinasyonda yer bağlılığı tutumu güçlendirilirken ve yerli halkla iletişim kurulurken bu sonuçlar göz önünde bulundurulmalı, iletişim araçlarında kullanılan mesaj içeriklerinde cinsiyet farkı gözetilmeli, her iki segment için farklı içerikler oluşturulmalıdır. Özellikle kadınların yer bağlılığı tutumlarının güçlendirilmesi bakımından söz konusu yerde çocuk bakımı ve aile yönetimi gibi konularda kadınlara yönelik olanaklar artırılmalıdır. Kadınlar yere yönelik duygusal bağlar geliştirdikleri için; kadınlara yönelik mesaj içerikleri bu yönde olmalıdır. Yer bağlılığı tutumunun istenen seviyeye çekilebilmesinde destinasyonda sosyo-kültürel ve rekreasyonel etkinlikler düzenlenebilir ve kamusal hizmetler güçlendirilebilir. Bu etkinliklerin kadınları hedef alan etkinlikler olması ve etkinliklerin bu özelliklerinin vurgulanması kadınların yer bağlılığı tutumunu güçlendirebilir. Ayrıca bu etkinliklerin sürdürülebilirliği yani belirli aralıklarla düzenli olarak tekrarlanması da bu tutumu güçlendirecektir. Eş, dost, akraba vb. gibi kişilerin bu etkinliklere davet edilmesi konusunda yerli halk teşvik edilmeli, etkinlikler planlanırken cinsiyet ve ikamet süresi bakımından bir bölümlendirme yapılmalı ve her segment için farklı bir iletişim karması geliştirilmelidir. Ayrıca etkinliklerin sosyal medya platformları üzerinden tanıtılarak viral olması da sağlanabilir.

Yerli halkın yer bağlılığı tutumunun ortalamasının $3,62 \pm 1,23$ olması bakımından, bağlılık tutumu her ne kadar ortalamanın üzerinde görünse de bu tutum daha da yukarıya çekilebilir. Başta yerel yönetimlerin ve destinasyon yönetim örgütlerinin yerli halkın yere bağlılığını artırıcı birtakım çalışmalar yapması gerekmektedir. Yerel yönetimler ve destinasyon yönetim örgütleri turizmi bütüncül bir yaklaşımla ele almalı; yaşanan yerin sosyal, kültürel ve doğal çekiciliklerinin korunmasına yönelik yerli halkın farkındalığını arttıracak etkinlikler düzenlemeli, bu etkinliklerde bu değerlere sahip çıkmanın önemi vurgulamalıdır. Bu etkinlikler konferans, seminer şeklinde düzenlenebileceği gibi, eğitim programları şeklinde de düzenlenebilir. Yerli halkın yer bağlılığı tutumunu artırıcı faaliyetlerle birlikte, turistik etkinliklerde çevresel, sosyal, kültürel ve doğal kaynaklarda dengeli kullanımın gözetilmesi; turistlerin ev sahibi toplumun sosyo-kültürel mirasına saygı duymalarının sağlanması ve bunun için gerekli önlemlerin alınması; kaynakların kullanımında önceliğin turistlere verilmemesi, kaynakların kullanımında optimum dengenin gözetilmesi ve adaletin sağlanması gerekmektedir. Turizm, ev sahibi toplumun kültür, yaşam tarzı ve geleneklerinde kayıplar yaşamasına neden olabilir. Bu nedenle, o destinasyonda taşıma kapasitesinin gözetilmesi ve o destinasyona gelen turist sayısının yerli halkın nüfusunu aşmayacak şekilde planlanması gerekmektedir. Yerel yönetimlerin ve destinasyon yönetim örgütlerinin yalnızca

turizmden elde edecek kazançları değil, yerli halkın kazanımlarını da gözetmesi gerekmektedir. Yerli halk-turist etkileşiminde bir kazan-kazan stratejisi (win and win) oluşturulmalı; turizmden elde edilen faydalar ile turizm için katlanılan maliyetler arasında bir denge sağlanmalıdır. Nitekim, bu dengelerin gözetilmemesi destinasyonun değersizleşmesine, destinasyonun sosyo-kültürel değerlerine saygı duyulmamasına, kaynakların turistlerce sömürülmesine ve sonuç olarak kaynakların gelecek nesillere aktarılamamasına neden olacaktır. Sosyo-kültürel ve doğal çekiciliklerini kaybeden bir destinasyon ise sahip olduğu avantajları kaybedecek, rekabet avantajı elde edemeyecektir. Bu sebeple tüm bu önlemlerin yerel yönetimlerce alınması, gerekli dengenin sağlanması gerekmektedir. Diğer taraftan destinasyondaki turistik tesislerin sürdürülebilir turizm ile farkındalığı arttırılmalı, çalışanlar bu konuda eğitilmeli, atık yönetimi gibi konularda daha sürdürülebilir önlemler alınmalıdır. Destinasyonda turizmle ilgili yapılacak olan tüm yasal düzenlemelerde yerli halkın kazanımları gözetilmeli, destinasyonun sosyo-kültürel, doğal kaynaklarının kullanımında optimum dengenin kullanımı vurgulanmalı ve tüm paydaşların bu kaynakların korunması konusunda farkındalığı arttırılmalıdır.

Yerli halkın sıklıkla kullandığı kamuya açık alanlar, yerli halkın sosyal bağlarının güçlendiği, yere yönelik beklentilerini karşılayabildikleri alanlardır. Yerli halkın sosyal bağlarını güçlendirebildikleri, sosyalleşebildikleri kamuya açık alanlara daha çok yatırım yapılması yerli halkın yere yönelik bağlılığını güçlendirecek; yerin kaynaklarını geliştirmek ve korumak noktasında yerli halkı motive edecektir. Kamuya açık bu alanlar yerli halkın sosyal ihtiyaçlarını aktif ya da pasif bir biçimde karşılayacak biçimde planlanmalı, yer ile yerli halk arasındaki bilişsel, duygusal ve çevresel bağ güçlendirilmelidir. Ancak yer bağlılığı tutumu ile ilgili "burayı çok iyi bilirim; birisi burayı eleştirdiğinde savunmaya geçerim, burada kendimi güvende hissedirim; burada olup bitenlerde hiçbir etkim olmaz, kendimi buraya kök salmış hissediyorum" gibi ifadeler yer bağlılığının çevresel yükümlülüğüne işaret eden ifadelerdir. Bu ifadeler ile ilgili olarak yerli halkın tutumunun oluşmamış elde edilen sonuçlar arasında yer almaktadır. Bu noktadan hareketle Edirne'de yer bağlılığına yönelik tutum henüz gelişme aşamasında olduğu tespit edilmiştir. Bu bakımdan yerel yönetimler kamuya açık mekanları ve yerli halkın serbest zaman geçirebileceği mekanları kullanıcıların katılımlarını da göz önünde bulundurarak planlamalı, mekanları bu yönde tasarlamalıdır. Hay (1998) ile Moore ve Graefe (1994) bireylerin oturup sohbet edebildikleri, doğal güzellikleri izleyebildikleri ve sıklıkla ziyaret ettikleri mekanlara yönelik yer bağlılık tutumlarının yüksek olduklarını belirtmişlerdir. Bu noktadan hareketle yerli halkın kent içinde serbest zaman geçirebilecekleri rekreatif alanlar planlanırken, kullanıcıların mekânda uzun süre zaman geçirebilecekleri ortamlar yaratılmalı ve mekânın sıklıkla ziyaret edilmesi sağlanmalıdır. Manzo ve Perkins (2006) ise bireylerin kimliklerinin kendileri için önemli olan mekanlarca şekillendiğini ve mekân ile birey arasındaki duygusal bağın bireysel düzeyden toplumsal düzeye taşındığını öne sürmüşlerdir. Bu noktadan hareketle kente özgü mekanların sosyal ve toplumsal yapıdan uzak olması, yerli halkın yer bağlılığı tutumunun sürdürülebilirliğini olumsuz etkileyecektir. Kent içerisindeki mekanlar ile yerli halk arasında kurulacak olan özel bağ, mekânların yerli halk tarafından daha çok benimsenmesine katkı sağlayacak ve yerli halkın yer bağlılığı tutumunu güçlendirecektir.

Yerli halkı sosyo-kültürel ve doğal kaynakları korumaya teşvik eden, yerli halkın çevreye karşı sorumlu davranışlar sergilemesine katkı sağlayan yer bağlılığı tutumunun (Scannell & Gifford, 2010) cinsiyet ve ikamet etme süreleri ile olan ilişkisi daha çok araştırılmalıdır. Yer bağlılığının yerli halkı çevre yanlısı hangi davranışlara sevk ettiği; bu tutumun turizm sektörü ile ilgili algıyı nasıl etkilediği, turistlere ve turizme yönelik hangi davranışları teşvik ettiği ise gelecekte yapılacak olan çalışmalara tavsiye edilmektedir. Gelecekteki araştırmalar yer bağlılığını fiziksel bağlılık ve sosyal bağlılık gibi farklı bakış açılarından ele alabilir ve bu tutumların sürdürülebilir turizme yönelik algıyı ne şekilde etkilediğini araştırabilirler. Diğer taraftan yerli halkın yer bağlılığı tutumu Edirne'ye özgü mekanlar bakımından ölçülebilir ve bu mekanlar kendi aralarında derecelendirilebilir .

KAYNAKÇA

- Altıntaş, V. (2010). *The effects of tourism development on quality of life of residents: The model of Alanya region* (Unpublishing Doctoral Thesis). Akdeniz University, Antalya.
- Altman, I. and Low, S. M. (1992). *Place Attachment*. New York and London: Plenum Press
- Anton, C. E. and C. Lawrence (2016). The relationship between place attachment: The theory of planned behaviour and residents' response to place change. *Journal of Environmental Psychology*, 47, 145-154.
- Arslan, H. (2009). *The evaluation of the post disaster reconstruction process in terms of place attachment relocation and cognitive mapping concept* (Unpublished Doctoral Thesis). Istanbul Technical University, Istanbul.
- Ayar, H. (2021). *Park Rekreasyonu Faaliyetlerine Katılımda Rekreasyon Deneyim Tercihleri, Yer Bağlılığı, Çevresel Tutum ve Çevre Dostu Rekreasyon Davranışları Arasındaki İlişki* (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Ayaş, N., (2007). Çevresel Sürdürülebilir Turizm Gelişmesi. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9/1, 59- 69.
- Ayberk, C. (2019). *International student mobility: Place attachment, experiences of international students in Istanbul and results of the mobility* (Unpublished Doctoral Thesis). Ankara University, Ankara.
- Bramwell, B. and Lane, B. (1993). Sustainable tourism: An evolving global approach. *Journal of Sustainable Tourism*, 1, 1-5.
- Brandenburg, A.M.; Carroll, M.S. (1995). Your place or mine? The effect of place creation on Environmental Values and Landscape Meanings. *Society and Natural Resources*. 8, 381-398.
- Cantrill, J. and Senecah, S. (2000). A "Sense of Place" for the Environmental Self in Conservation Psychology. Paper presented at the 8th International Symposium on Society and Resource Management, Western Washington University, Bellingham, WA.
- Cheng, T. M. and Wu, H. C. (2015). How do environmental knowledge, environmental sensitivity, and place attachment affect environmentally responsible behavior? An integrated approach for sustainable island tourism. *Journal of Sustainable Tourism*, 23(4), 557-576.
- Choi, H. S. C. and Sirakaya, E. (2005). Measuring residents' attitude toward sustainable tourism: Development of sustainable tourism attitude scale. *Journal of travel research*, 43(4), 380-394.
- Cuba, L. and Hummon, D. (1993). A place to call home: Identification with dwelling, community, and region. *The Sociological Quarterly*, 34,11-131.
- Dağlı, Z. (2018). Sürdürülebilir turizmin gelişimine yönelik yerel halkın tutumlarını incelemeye ilişkin bir araştırma: Akçakoca destinasyonu. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 15 (3), 603-619.
- Doxey, G. V. (1975). A Causation Theory of Visitor Resident Irritants: Methodology and Research Inferences, Paper Presented at the Travel and Tourism Research Association Sixth Annual Conference Proceedings, San Diego.
- Dyer, P. G. (2007). Structural Modelling of Resident Perceptions of Tourism and Associated Developmet on the Sunshine Coast, Australia. *Tourism Management*, 28,409-422.

- Eusébio, C., Vieira, A. L. and Lima, S. (2018). Place attachment, host-tourist interactions, and residents' attitudes towards tourism development: The case of Boa Vista Island in Cape Verde. *Journal of Sustainable Tourism*, 26(6), 890-909.
- Göregenli, M., Karakus, P., Kösten, E. Y. Ö. and Umuroglu, I. (2014). Mahalleye bağlılık düzeyinin kent kimliği ile ilişkisi içinde incelenmesi. *Türk Psikoloji Dergisi*, 29(73), 73.
- Gursoy, D., Rutherford, D. G. (2004). Host Attitudes Toward Tourism an Improved Structural Model. *Annals of Tourism Research*, 31(3),495-516.
- Güler, İ. (2019). *The relationship between risk perception and place attachment in Düzce city* (Unpublished Master's Thesis). Düzce University, Düzce.
- Halpenny, E. A. (2006). *Environmental behaviour, place attachment and park visitation: A case study of visitors to Point Pelee National Park* (Unpublished Doctoral Dissertation). University of Waterloo, Recreation and Leisure Studies, Ontario, Canada.
- Harrill, R. (2004). Residents' Attitudes toward Tourism Development: A Literature Review with Implications for Tourism Planning. *Journal of Planning Literature*, 18 (3),252-266.
- Hay, R. (1998). Sense of place in developmental context. *Journal of environmental psychology*, 18(1), 5-29.
- Hidalgo, M. C. and Hernandez B. (2001). Place attachment: conceptual and empirical questions. *Journal of Environmental Psychology*, 21(3), 273-281.
- Jelley, S. E. (2013). *A Study of Place Attachment* (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi). University of Wollongong, Australia.
- Kalaycı, Ş. (2008). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. Asil Yayın Dağıtım, Ankara.
- Karaçor, E. L. (2012). *Interaction of life quality in townscape with urban memory and concept of place: Case of Düzce city* (Unpublished Doctoral Thesis). Düzce University, Düzce.
- Kitayama, S. and Markus, H.R. (1994). Culture and self: How cultures influence the way we view ourselves. In D. Matsumoto (Ed.), *People: Psychology from a cultural perspective* (17-37). Pacific Grove, CA: Brooks/Cole
- Kitayama, S. and Markus, H.R. (1994). Culture and self: How cultures influence the way we view ourselves. In D. Matsumoto, ed. *People: Psychology from a cultural perspective* (pp. 17-37). Pacific Grove, CA: Brooks/Cole.
- Kocaoğlu, B. U. (2019). Yeniden Canlandırma Alanlarında Yer Bağlılığı ve Katılım. *Çağdaş Yerel Yönetimler*, 28(3), 1-19.
- Kyle, G. T., Graefe, A., Manning, R. E. and Bacon, J. (2004). Effect of involvement and Journal of Leisure Research, 36, 209-231.
- Lankford, S. V. and Howard, D. R. (1994). Developing a Tourism Impact Attitude Scale. *Annals of Tourism Research*, 21(1), 121-39. doi:10.1177/004728759403200374
- Lewicka, M. (2008). Place attachment, place identity, and place memory: Restoring the forgotten city past. *Journal of environmental psychology*, 28(3), 209-231.
- Lewicka, M. (2010). What makes neighborhood different from home and city? Effects of place scale on place attachment. *Journal of Environmental Psychology*, 30, 35-51.
- Lewicka, M. (2011). Place attachment: How far have we come in the last 40 years? *Journal of Environmental Psychology*, 31(3), 207-230.

- Lin, C. T., Huang, T. Y., Lin, W. J., Chang, S. Y., Lin, Y. H., Ko, L. W., ... & Chang, E. C. (2012). Gender differences in wayfinding in virtual environments with global or local landmarks. *Journal of Environmental Psychology*, 32(2), 89-96.
- Low, S. M. and Altman, I. (1992). Place attachment. In *Place attachment*. Springer, Boston, MA.
- Manzo, L. C. and Perkins, D. D. (2006). Finding common ground: The importance of place attachment to community participation and planning. *Journal of Planning Literature*, 20(4), 335-350.
- Manzo, L.C. and Perkins, D.D. (2006). Finding common ground: the importance of place attachment to community participation and planning. *Journal of Planning Literature*, 20 (04), 335-350.
- McCool, S. F. and Martin, S. R. (1994). Community attachment and attitudes toward tourism development. *Journal of Travel Research*, 32(3), 29-34.
- Mercan, Ş. O. (2010). Turizmde Bölgesel Planlama ve Sürdürülebilirlik: Altınok Örneği. *Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(2), 35-47.
- Mesch, G. and Manor, O. (1998). Social ties, environment perception and local attachment. *Environment and Behavior*, 30 (4), 504-519.
- Mitchell, M.Y.; Force, J.E.; Carroll, M.S. and McLaughlin, W.J. (1993). Forest places of the heart: incorporating special spaces into public management. *Journal of Forestry*. 4: 32-37.
- Moore, R. L. and Graefe, A. R. (1994). Attachments to recreation settings: The case of rail-trail users. *Leisure Sciences*, 16(1), 17-31.
- Nufusu, Edirne Nufusu. <https://www.nufusu.com/il/edirne-nufusu> (Erişim Tarihi: 18.10.2021).
- Nunkoo, R., Gursoy, D. (2012). Residents' support for tourism: An identity perspective. *Annals of Tourism Research*, 39 (1), 243-268.
- Pretty, G.H., Chipuer, H.M., Bramston, P. (2003). Sense of place amongst adolescents and adults in two rural Australian towns: The discriminating features of place attachment, sense of community and place dependence in relation to place identity. *Journal of Environmental Psychology*, 23 (3), 273-287.
- Price, S., Blacketer, M., and Brownlee, M. (2018). The influence of place attachment on campers' evaluations of ecological impacts due to recreation use. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism*, 21, 30-38.
- Ramkissoon H., Smith, L.D.G., Weiler. B. (2013). Testing the dimensionality of place attachment and its relationships with place satisfaction and pro-environmental behaviours: A structural equation modelling approach. *Tourism Management*, 36, 552-566.
- Ramkissoon, H. and Nunkoo, R. (2012). More than just biological sex differences: Examining the structural relationship between gender identity and information search behavior. *Journal of Hospitality & Tourism Research*, 36(2), 191-215.
- Rollero, C. and De Piccoli, N. (2010). Place attachment, identification and environment perception: An empirical study. *Journal of Environmental Psychology*, 30, 198-205.
- Roney, A. S. (2011). *Turizm Bir Sistemin Analizi*. Detay Publishing: Ankara.
- Scannell, L. and Gifford, R. (2010). Defining place attachment: a tripartite organizing framework. *Journal of Environmental Psychology*, 30(1), 1-10.
- Scannell, L. and Gifford, R. (2010a). The relations between natural and civic place attachment and pro environmental behavior. *Journal of environmental psychology*, 30 (3), 289-297.

- Sheldon, P. J. and Var, T. (1984). Resident attitudes to tourism in north wales. *Tourism Management*, 5(1), 40-47.
- Stedman, R. (2002). Toward a social psychology of place. *Environment and Behavior*, 34, 561-581.
- Tartaglia S. (2006). A preliminary study for a new model of sense of community. *Journal of Community Psychology*, 34 (2006),25-36.
- Stylidis, D. (2018). Place attachment, perception of place and residents' support for tourism development. *Tourism Planning & Development*, 15(2), 188-210.
- Twigger-Ross, C. L. and Uzzell, D. L. (1996). Place and identity processes. *Journal of Environmental Psychology*, 16, 205-220.
- Um, S. and Crompton, J. L. (1987). Measuring Resident's attachment levels in a host community. *Journal of Travel Research*, 26(1), 27-29.
- Yaşlıoğlu, M. M. (2017). Sosyal bilimlerde faktör analizi ve geçerlilik: Keşfedici ve doğrulayıcı faktör analizlerinin kullanılması. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 74-85.

© Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY NC) license.
(<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

In tourism, residents-tourists interactions is inevitable. Residents, creating socio-cultural attractions in the destination and being actual owner of the destination, are the main actors of sustainable tourism. Also, it is residents themselves carrying natural, cultural and sociological resources of the destination into future generations. On the other hand, residents' place attachment attitudes express the residents' emotional and psychological orientation towards the place they live. In other words, it is pointed out residents-place harmony. Residents' place attachment attitudes shaping attitudes towards tourism vary in regards to gender and residents' length of residency in that place. The aim of this study is to test whether residents living in Edirne have a place attachment attitude, whether this attitude differs in regards to length of residency, gender with men and women' length of residency.

2. Data Set and Method

The population of the research consists of the residents living in the city center of Edirne. For this study, which was carried out in 2020, The Edirne' population in 2019 was taken as a basis. The population of Edirne in 2019 is 413,903 (Nufusu, 2021). Electronic questionnaire and face-to-face questionnaire methods were used as data collection tools in this research, which was organized to determine the residents' place attachment attitudes in terms of gender and length of resident. The questionnaire, which was created in the electronic environment, was sent to the participants both via e-mail and social media. In order to ensure that the participants resided in Edirne, a control question was asked in the questionnaire about whether the participants resided in Edirne or not, and participants who did not reside in Edirne center were not included in the study. Within the scope of the research, 858 analyzable data were collected using the simple random sampling method. In the questionnaire prepared in accordance with a 5-point Likert rating, 1 represents "strongly disagree" and 5 represents "strongly agree". Place attachment scale consisting of 12 questions and developed by Lewicka (2008; 2010; 2011) was used to measure residents' place attachment attitude. The Turkish version of the scale was taken from the study of Kocaoğlu (2019) and a pilot study was conducted with 50 people. The comprehensibility and answerability of the questions in the questionnaire were tested with this application.

4. Discussion and Conclusion

First of all, it was examined whether there was a differentiation in the residents' place attachment attitudes according to the length of residency. As a result of the analysis of variance, it was found that the F value (2.634) was significant ($p=0.023$; $p<0.05$). Since the variances were homogeneously distributed ($p=0.060$; $p>0.05$) and in order to understand between which groups there was a statistically significant difference, Tukey's test, one of the post hoc tests, was used. As a result of the test, it is concluded that people with 1-9 years residency ($p=0.002$; $p<0.05$), people with 10-19 years residency ($p=0.007$; $p<0.05$) and people with 20-29 years residency ($p=0.018$; $p<0.05$) have lower place attachment attitudes than tothose with 30 years or more years residency. As a result, as the length of residency increases, the place attachment attitude of the residents increases. All these explanations point to the correctness of the H1 hypothesis. In other words, place attachment attitude differs in terms of length of residency. As length of residency increases, residents' place attachment attitude becomes stronger.

As a result of the variance analysis performed in order to understand whether men's place attachment attitudes differ in terms of length of residency, it was determined that the F value was significant ($p=0.021$; $p<0.05$). Since the variances were homogeneously distributed ($p=0.297$; $p<0.05$) and in order to understand that in which groups there was a statistically significant difference, Tukey's test, one of the parametric post hoc tests, was used. As a result of the test, it was concluded that those with 1-9 years of residency ($p=0,000$; $p<0,05$) and those with 10-19 years of residency ($p=0,011$; $p<0,05$) have lower place attachment attitudes than those with 30 years or more residency.

As a result of the variance analysis performed in order to understand whether women's place attachment attitudes differ in terms of length of residency, it was determined that the F value was significant ($p=0.021$;

$p < 0.05$). Since the variances were homogeneously distributed ($p = 0.107$; $p > 0.05$) and in order to understand in which groups there was a statistically significant difference, Tukey's test, one of the parametric post hoc tests, was used. According to the test results, those with 20-29 years of residency have a lower place attachment attitude than those with 30 years or more residency ($p = 0.033$; $p < 0.05$). All these explanations point to the correctness of the H3 hypothesis.

Then, the residents' place attachment attitudes was evaluated in terms of gender. As a result of the Independent Sample T test, which was performed to understand whether the residents' place attachment attitude differ in terms of gender, it was concluded that the variances were homogeneous ($p = 0.428$; $p > 0.05$) and the t-test statistic was significant ($p = 0.036$; $p < 0.05$). In summary, the H2 hypothesis was supported. In other words, residents' place attachment attitudes differs in terms of gender. According to the table, while the mean of women's place attachment attitudes is $-0.0563489 \pm 1.01135432$; the mean of the place attachment attitudes of men is 0.0574096 ± 0.98617635 . In other words, the place attachment attitude of women is lower than that of men.